

ภูมิปัญญาเกษตรกรภาคเหนือ

หญ้าคาหรือหญ้าวัชพืชใดๆ ไม่คาใจใคร....อีกต่อไปแล้ว

หญ้าคา (alang, cogongrass) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Imperata cylindrica* (L.) P. Beauv วงศ์ Gramineae เป็นวัชพืชอายุหลายปีแพร่ระบาดด้วยไหลใต้ดินและเมล็ด ลำต้นตั้งตรงสูง 15-20 ซม. ไหลใต้ดินมีใบเกล็ดหุ้ม ใบเรียบบรูปขนาน ปลายใบแหลม อาจยาวถึง 150 ซม. กว้าง 4-18 มม. มีขนที่บริเวณโคนต้นและขอบกาบใบ ช่อดอกแบบแขนง ดอก ย่ออัดกันแน่น ยาว 3-20 ซม. กว้าง 0.5-2.5 ซม. สีขาวหรือครีม ดอกย่อยยาว 3-6 มม. ล้อมรอบด้วยขน อ่อนนุ่มยาว 10 มม. ผลิตเมล็ดได้มากถึง 3,000 เมล็ด ต่อต้น ขยายพันธุ์รวดเร็วด้วยไหลใต้ดิน พบทั้งในพืชไร่ พืชสวนและพื้นที่รกร้างว่างเปล่า เจริญเติบโตได้ดีทั้งในที่ดินแห้งและดินชื้น ความเสียหายต่อพรรณพืชดั้งเดิมคือแก่งแย่งธาตุอาหารและน้ำ ทำให้กล้าไม้อื่น ๆ ไม่สามารถขึ้นอยู่ได้ หรือถ้าบางชนิดที่สามารถขึ้นได้ก็ไม่อาจทนไฟ ที่เผาไหม้ในช่วงฤดูแล้งได้ เนื่องจากใบหญ้าคาเป็นเชื้อเพลิงได้ อย่างดีในฤดูแล้ง

เนื่องจากหญ้าคาเป็นวัชพืชที่มีความสามารถในการกระจายพันธุ์ได้ดีทั้งจากเมล็ดโดยลมที่พัดพาเมล็ดไป และการแตกหน่อจากไหล ทำให้สามารถปกคลุมพื้นที่ได้รวดเร็ว โดยมีการปลดปล่อยสารธรรมชาติบางชนิดที่มีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญเติบโตของพืชอื่น ประกอบกับระบบรากของหญ้ามักแผ่กระจายหนาแน่นปกคลุมดินชั้นบน จนยากแก่การงอกและตั้งตัวของกล้าไม้ถิ่นเดิมในพื้นที่ อีกสาเหตุหนึ่งคือ ในช่วงฤดูแล้งหญ้าคาจัดเป็นวัสดุเชื้อเพลิงอย่างดีต่อการเกิดไฟป่า ทำให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ป่าธรรมชาติบริเวณรอบข้างได้ง่าย

การควบคุมและกำจัด การถางและเผาไม่สามารถกำจัดหญ้าคาได้ การควบคุมต้องใช้สารเคมี เช่น ไกลโฟเสท หรือ การไถพรวนและเก็บเหง้าออกในกรณีที่เป็นพื้นที่เล็กๆ ดังนั้นยาฆ่าหญ้า (ธรรมชาติ) นี้จะมาทำให้หญ้าคา ไม่คาใจอีกต่อไป

ยาฆ่าหญ้า (ธรรมชาติ)

ส่วนผสม	วิธีทำ	วิธีใช้
<ul style="list-style-type: none">■ สับปะรด 20 กก.■ เกลือ 10 กก.■ โซดาไฟ 1 กก.■ น้ำ 20 ลิตร	<ul style="list-style-type: none">➢ สับสับปะรดแล้วใส่เกลือและน้ำ แล้วคนให้เข้ากัน➢ ใส่โซดาไฟแล้วคน➢ หมักไว้ไม่ต่ำกว่า 15 วัน	<ul style="list-style-type: none">● ผสมน้ำหมัก 100 ซีซี / น้ำ 20 ลิตร● ใช้พ่นยาสัปดาห์ละครั้ง● ผลที่ได้หญ้าตายแน่นอน ปลอดภัยด้วย

สูตรกำจัดหญ้าคาที่ผสมโซดาไฟ แล้วมีหลายคนสงสัยว่าจะเป็นอันตรายหรือไม่ ครูประทุม (อดีตครูเคมี โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จ.เชียงใหม่) กล่าวว่า...สูตรเคมี โซดาไฟ คือ โซเดียมไฮดรอกไซด์ NaOH เมื่อแตกตัว จะได้ โซเดียมซึ่งไปเป็นแร่ธาตุในดิน และไฮดรอกไซด์ ไปจับกับ H ในอากาศ กลายเป็น น้ำ H₂O ไม่เป็นอันตรายใดๆต่อสิ่งแวดล้อมอย่างแน่นอนค่ะ ครูประทุมบอกว่า โซดาไฟปลอดภัยกว่า เกลือแกง ซึ่งเมื่อแตกตัว จะกลายเป็นกรดเกลือไฮโดรคลอริก ครูยังอธิบายเพิ่มเติมว่า สูตรนี้หญ้าต่างๆจะค่อยๆสูญเสียคุณสมบัติในการสังเคราะห์คลอโรฟิลล์ กลายเป็นใบด่างขาว และค่อยๆตายแบบถาวร...พิสูจน์ได้จริง ที่สวนครูประทุมค่ะ

ขอให้ระมัดระวังอย่าไปรดยาฆ่าหญ้า บริเวณใกล้ๆ กับต้นไม้ที่ปลูกเพราะ ยาฆ่าหญ้า สูตรนี้ไม่เลือกชนิดพืช

อย่างไรก็ตาม หญ้าคาเป็นพืชที่ทนแล้งได้ดี กำจัดเท่าไรก็ไม่หมด แต่มีสิ่งเดียวที่หญ้าคากลับคือ ร่มเงา ที่ไหนมีร่มเงาที่นั่นจะไม่มีหญ้าคา ลองปลูกต้นไม้ที่ให้ร่มเงา เช่น ไม้ยืนต้นตระกูลถั่ว ฉำฉา หรือ ถั่วมะแฮะ เป็นต้น ต้องเอาพืชที่คลุมดินไม่ให้หญ้าคาได้รับแสงแดด หรือหว่านบ่อเทือง ลงให้เต็มพื้นที่แล้วไถกลบก็ได้ ถ้าหว่านแล้วก็ตัดใบหญ้าคาลงทับบ่อเทืองไม่

นานนัก ปอเทืองที่หว่านไว้ก็จะขึ้นมาคลุมหญ้าคา เมื่อหญ้าคาไม่ได้รับแสง หญ้าคาก็ตายไปในที่สุด ดังนั้น นอกจากกำจัดหญ้าคาหรือหญ้าวัชพืชแล้ว ยังได้ปรับปรุงบำรุงดินอีกด้วย

ข้อมูลจาก : คุณครูประทุม สุริยา 236 หมู่ 2 บ้านสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ 50330

ผู้จัดทำ : กาญจนา ชื่นพิชัย สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 กรมพัฒนาที่ดิน

รหัส : Ldd_6_KM_01/2555